

Webinar: Læreres forventninger til elevers faglige præstationer

22. maj 14:30 – 15:30

Rune Hejli Lomholt

Phd. Studerende – Uddannelsesvidenskab

CENTER FOR
GRUNDSKOLEFORSKNING

SDU

Indhold

1. Faglige forventninger
2. Metode
3. Resultater med åben dialog
4. Diskussion

1. Faglige forventninger

“Consider the case of the examination neurosis. Convinced that he is destined to fail, the anxious student devotes more time to worry than to study and then turns in a poor examination. The initially fallacious anxiety is transformed into an entirely justified fear. (...) The self-fulfilling prophecy is, in the beginning, a false definition of the situation evoking a new behavior which makes the originally false conception come true”

— Robert Merton (1948)

CENTER FOR
GRUNDSKOLEFORSKNING

SDU

#sdu.dk

sdu.dk

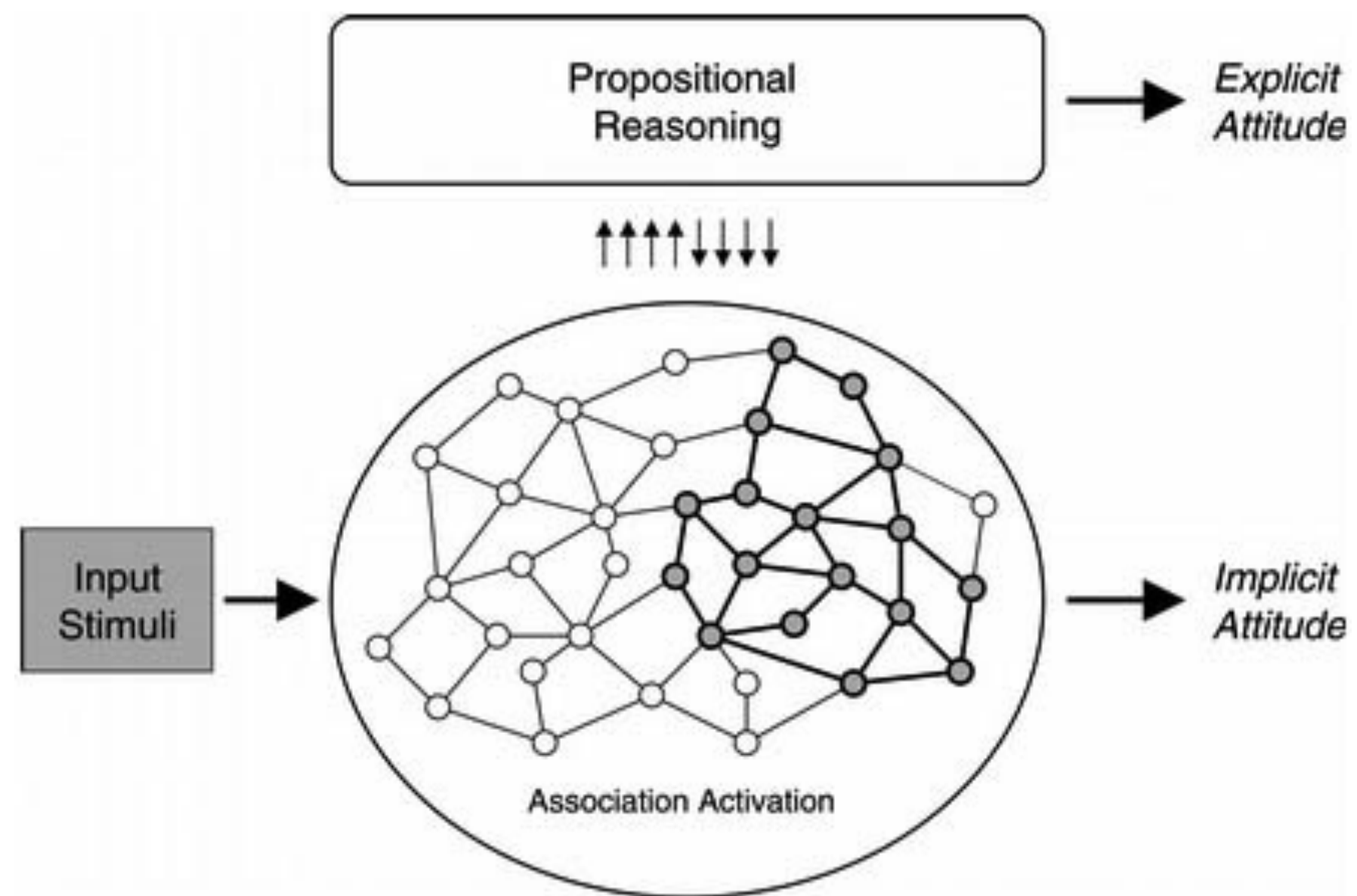

CENTER FOR
GRUNDSKOLEFORSKNING

SDU

#sdudk

sdu.dk

Gawronski, B. and G. V. Bodenhausen (2006). "Associative and propositional processes in evaluation: an integrative review of implicit and explicit attitude change." *Psychological Bulletin* **132**(5): 692-731.

Forskningen viser

Større fokus på social gruppe (køn, etnicitet og socioøkonomiske status)
(1989-2018)

- Læreres har systematisk forskellige forventninger til elever baseret på elevens sociale gruppe-medlemskab, specifikt med hensyn til køn, etnicitet og socioøkonomisk status (Nigeria, Sydkorea, Australien, Canada, Storbritannien, New Zealand, Frankrig, Holland, Taiwan, Spanien, Belgien, Chile, Japan, Indonesien, Finland, Singapore, Grækenland, Schweiz).

(2019-2021)

- Diskrimination af elever med lav socioøkonomisk baggrund (USA, Norge, Holland + Polen)
- Stereotypisering af etniske minoritetselever (USA + Tyskland)

Mindre fokus på undervisningskonteksten:

(2018-2021)

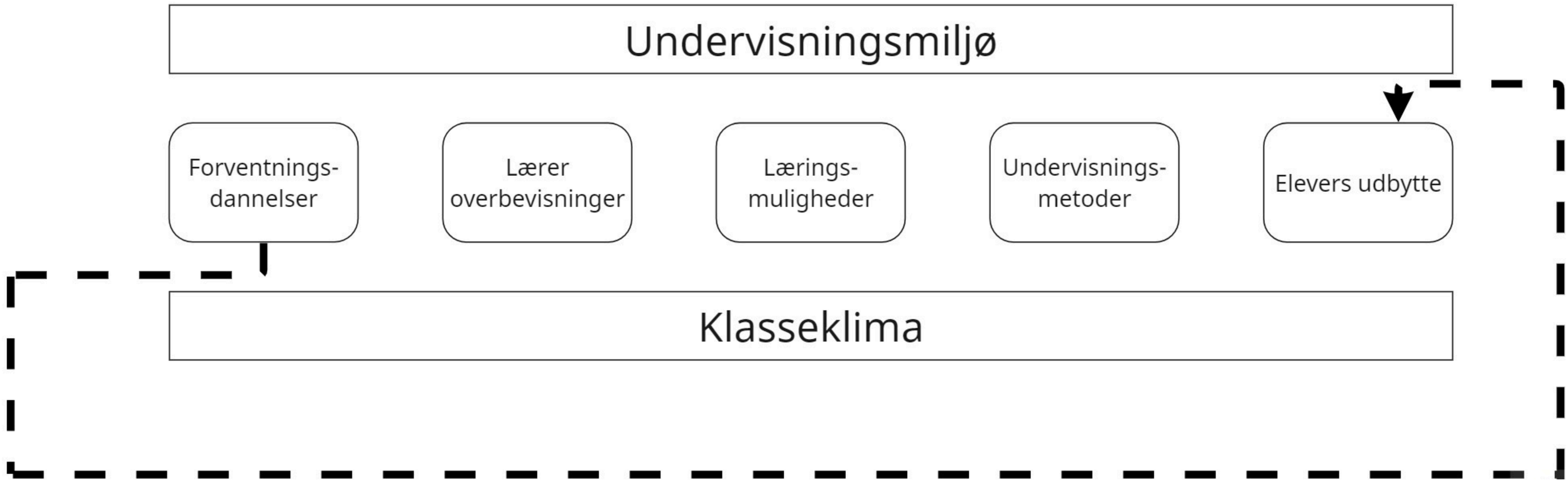
- Favorisering af mandlige elever i matematik (USA + Tyskland)
- Favorisering af kvindelige elever i læsning (Tyskland)

CENTER FOR
GRUNDSKOLEFORSKNING

SDU

Faglige forventninger påvirker elever læringsmuligheder

Flere muligheder for gruppearbejde

CENTER FOR
GRUNDSKOLEFORSKNING

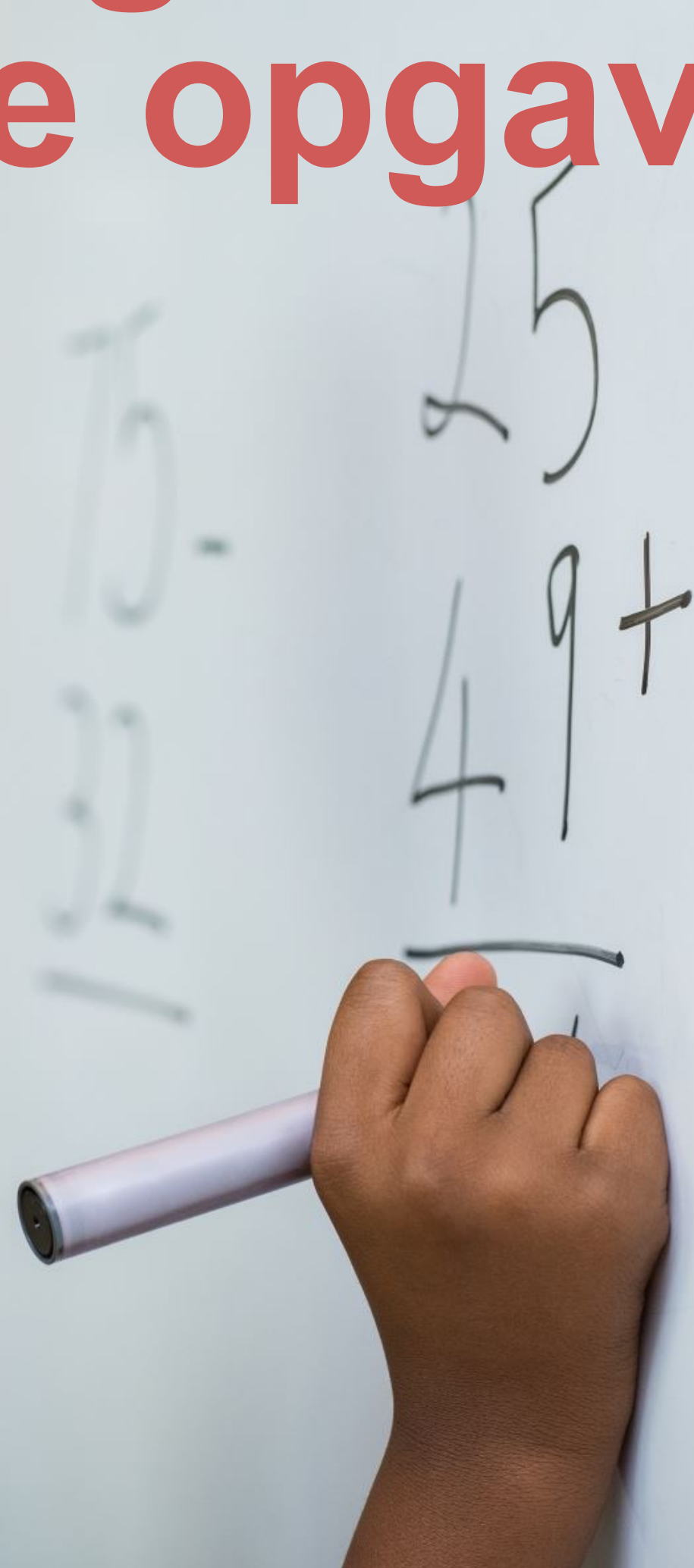
SDU

#sdudk

sdu.dk

Sværere og mere udfordrende opgaver

CENTER FOR
GRUNDSKOLEFORSKNING

SDU

Mere positiv feedback

CENTER FOR
GRUNDSKOLEFORSKNING

SDU

#sdudk

sdu.dk

Bedre instruktion

1-2-14 cm
1-3-10 cm
1-4-25 cm
1-5-50 cm
1-6-11 cm

1-2-

CENTER FOR
GRUNDSKOLEFORSKNING

SDU

#sdudk

sdu.dk

CENTER FOR
GRUNDSKOLEFORSKNING

SDU

Hvordan tror du faglige forventninger påvirker dig?

3. Methode

CENTER FOR
GRUNDSKOLEFORSKNING

SDU

Formål med projektet

Jeg undersøger, hvordan forskellige karakteristika hos elever påvirker læreres forventninger til deres fremtidige faglige præstationer. Formålet er at finde ud af hvordan danske lærere vægter forskellige typer af elev information når de danner faglige forventninger til elever.

Deltagere

316 folkeskolelærere på tværs af alle skolens fag fra 45 skoler i 12 forskellige danske kommuner.

(72% kvinder; 97% lærere og 3% børnehaveklasseledere; 98% snakker dansk i hjemmet; 98% etnisk dansk; 52% dansklærere og 33% matematiklærere; 55% i alderen 39-56 år).

Læringsengagement referer til ”elevernes psykologiske tilstand af aktivitet, der giver dem mulighed for at føle sig aktiverede, udøve indsats og være absorberede under læringsaktiviteter”

Primary code	Secondary code	Summary of content	Example of coded content
Affective learning disengagement	Resignation	Notable emotional displays of resignation (facial expression)	'The student stares straight ahead with hands in lap. He yawns or stretches periodically, and appears visibly frustrated, rolling his eyes or exhaling audibly to indicate his frustration'
	attention	Loss of focused attention on the object of engagement (eye contact)	'Student who seek eye contact with other students rather than with the teacher (looking to other students or trying to contact them) or who look away from the teacher's position, receive negative verbal feedback from the teacher. The teacher reacts by saying: "Are you paying attention? Are you present?"'
Behavioural learning (dis)engagement	On/off-task behaviours	Active or inactive listening, participation in or refraining from academic discussions or following or disregarding instructions	'The class is discussing rap as a musical genre. At one point, a student asks the teacher if they can look at other genres, such as country music. The conversation turns to Nashville as the centre of country music, and one student goes to Google Maps to see what downtown Nashville looks like. The student says to the whole class, "I am just amazed by downtown Nashville". The teacher claps her hands and enthusiastically and says, "Yes, you can clearly see that it's cowboy country. It's great that you find country music interesting, but now you have to remember that we're working with rap music".'
	Disruptive behaviours	noise-making, restlessness, talking out of turn or excessive talking to peers	'Abruptly, a student who was standing near the teacher and making noise with his extension cord is instructed to take a seat and remain quiet. The teacher speaks in a firmer tone while issuing the instruction. The teacher informs the student, "We are about to proceed.". While all the other students in the room are also noisy, only this particular student is personally reprimanded.'
Cognitive learning (dis)engagement	Body language	physical postures that signal focused or unfocused interaction with the learning content	'Headphone use is permitted, and the teacher clearly regards it as a demonstration of concentration. The teacher refrains from disturbing or communicate with students who are wearing headphones.'
	Procrastination	Activity unrelated to the lesson	'She [a student] has not started working on the assignment yet. She is browsing through some clothes online and has not initiated any discussion with her team about the math text yet. After the teacher's introduction, she

Beskrivelse 1:

Mikkel er elev i 8B. Der er 4 mdr. til skoleåret slutter.

Mikkels forældre viser begrænset interesse for hans faglige præstationer og opførsel i skolen. De hjælper ikke med lektier.

I dag skal klassen have Matematik. Dagens emne er sandsynlighedsregning.

Læreren starter med en introduktion på klassens skærm.

Læreren forklarer: "I dag skal vi arbejde med sandsynlighedsregning ved at registrere og analysere terningekast. Vi skal prøve at forstå, hvordan vores terningekast hænger sammen med teoretiske sandsynligheder."

Eleverne er færdige med terningekastene og læreren beder dem om at samles i grupper. Eleverne skal diskutere, hvorfor nogle udfald opstod hyppigere end andre i forhold til de teoretiske sandsynligheder.

Mikkel er en aktiv del af den faglige aktivitet i klassen.

Mens gruppen diskuterer emnet, er Mikkel ivrig efter at tage ordet og stiller mange spørgsmål til gruppemedlemmerne.

Da timen er færdig opsummerer læreren dagens arbejde, inden eleverne får lov til at forlade klassen.

Hvor sandsynligt er det, at Mikkel kan blive en af de elever, som klarer sig fagligt bedst, ved afslutningen af skoleåret?

Meget
sandsynligt

Meget
usandsynligt

Jeg mener

6

5

4

3

2

1

Karakteristika	Måling	Niveauer
Etnicitet	Navne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etnisk dansk: Mikkel, Emma 2. Anden etnisk: Muhammad, Aisha
Køn	Navne + han/hun	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dreng 2. Pige
SES	Beskrivelse; Forældreinvolvering	<ol style="list-style-type: none"> 1. Forældre viser begrænset interesse for faglige præstationer og opførsel i skolen; hjælper ikke med lektier. 2. Forældre viser stor interesse for faglige præstationer og opførsel i skolen; hjælper med lektier.
Engagement	Beskrivelse	<ol style="list-style-type: none"> 1. Disengagement (fraværende/ikke deltagende) 2. Engagement (nærværende/deltagende)
Fag	Beskrivelse	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dansk 2. Matematik
Læringsaktivitet	Beskrivelse	<ol style="list-style-type: none"> 1. Klassediskussion 2. Individuelt arbejde 3. Gruppearbejde 4. Lærerstyret aktivitet
Engagement type	Beskrivelse	<ol style="list-style-type: none"> 1. Affektiv (følelser) 2. Adfærdsmæssig 3. Kognitiv (fordybelse)

Læringsaktivitet

Klasserumsdiskussion

- A. Efter lærerens oplæsning, diskuterer hele klassen tekstens elementer som tema, personkarakteristik og symbolsk betydning. Der er særlig fokus på, hvordan overførte betydninger og metaforer optræder i teksten.
- B. Efter at have udført terningekastene diskuterer hele klassen, hvorfor nogle udfald opstod hyppigere end andre i forhold til de teoretiske sandsynligheder.

Individuelt arbejde

- A. Efter at have læst teksten op for klassen, beder læreren eleverne om at finde deres ting frem og arbejde hver for sig. Eleverne skal analysere tekstens elementer, såsom tema, personkarakteristik og symbolsk betydning. De skal have særlig fokus på hvordan overførte betydninger og metaforer optræder i teksten.
- B. Efter at eleverne har udført terningekastene, beder læreren dem om at finde deres ting frem. De skal arbejde hver for sig og prøve at finde ud af, hvorfor nogle udfald opstod hyppigere end andre i forhold til de teoretiske sandsynligheder.

Gruppearbejde

- A. Læreren er færdig med at læse teksten for klassen og beder eleverne om at samles i grupper. De skal diskutere tekstens elementer såsom tema, personkarakteristik og symbolsk betydning, med særlig fokus på, hvordan overførte betydninger og metaforer optræder i teksten.
- B. Eleverne er færdige med terningekastene og læreren beder dem om at samles i grupper. Eleverne skal diskutere, hvorfor nogle udfald opstod hyppigere end andre i forhold til de teoretiske sandsynligheder.

Lærestyret

- A. Da læreren er færdig med at læse teksten op for klassen, bliver eleverne bedt om at svare på lærerens spørgsmål. Læreren spørger ind til tekstens elementer, såsom tema, personkarakteristik og symbolsk betydning. Læreren vil gerne vide, hvordan overførte betydninger og metaforer optræder i teksten.
- B. Da eleverne er færdige med terningekastene, bliver de bedt om at svare på lærerens spørgsmål. Læreren spørger eleverne om, hvorfor nogle udfald opstod hyppigere end andre i forhold til de teoretiske sandsynligheder.

Engagement type

Affektiv

Disengagement:

- A. Mens resten af klassen diskuterer emnet, kigger [navn] ofte på uret, strækker sig og gaber.
- B. De andre elever er gået i gang med arbejdet. [navn] sukker tungt og er længe om at finde sine ting frem.

Engagement:

- A. Mens klassen diskuterer emnet, smiler [navn] bredt og kigger opmærksomt på den der taler.
- B. Da arbejdstiden begynder, smiler [navn], finder hurtigt sine ting frem og går i gang med opgaven.

Adfærdsmæssig

Disengagement:

- A. Mens resten af klassen diskuterer emnet, snakker [navn] højlydt med sidemanden om noget helt andet. Læreren må bede dem være stille.
- B. De andre elever er gået i gang med arbejdet. [navn] sidder meget uroligt på sin stol, vipper frem og tilbage og trommer med fingrene på bordet.

Engagement:

- A. Mens klassen diskuterer emnet, venter [navn] på et passende tidspunkt til at stille et opfølgende spørgsmål.
- B. Efter arbejdstiden er begyndt, arbejder [navn] uden afbrydelser og er som en af de første færdige med opgaven

Kognitiv

Disengagement:

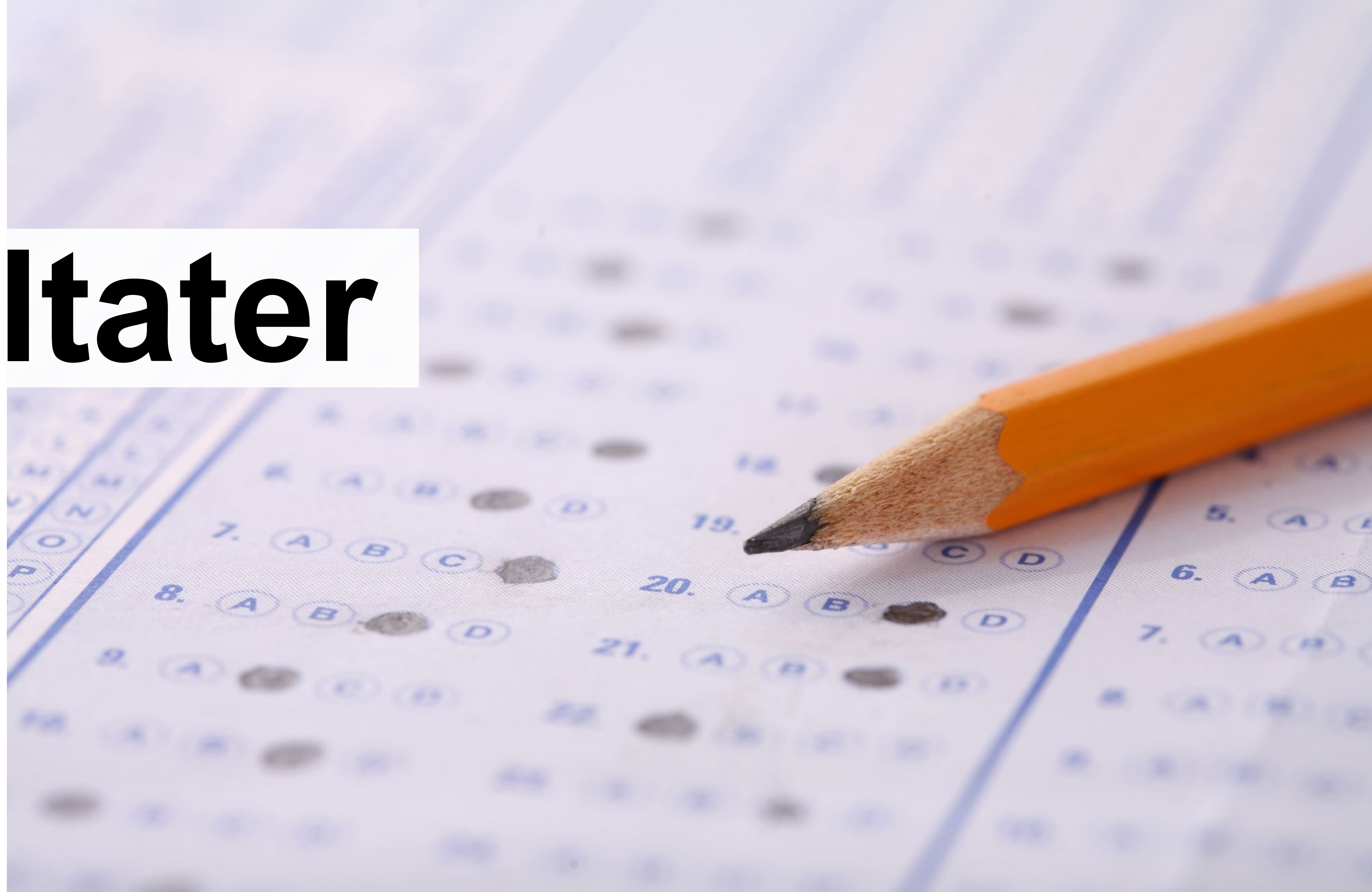
- A. Mens resten af klassen diskuterer emnet, stirrer [navn] i længere tid ud ad vinduet, uopmærksom på, hvad der foregår i klassen.
- B. Mens de andre elever arbejder, rejser [navn] sig flere gange for at gå på toilettet, hente vand, smide noget i skraldespanden eller hente ting fra materialekassen.

Engagement:

- A. Mens klassen diskuterer emnet, nikker [navn] bekræftende til de andre elever der argumenter for deres synspunkter.
- B. Efter arbejdstiden er er begyndt, sidder [navn] stille ved sit bord og arbejder, mens fingrene bevæger sig hurtigt frem og tilbage over tasterne.

4. Resultater

med åben dialog

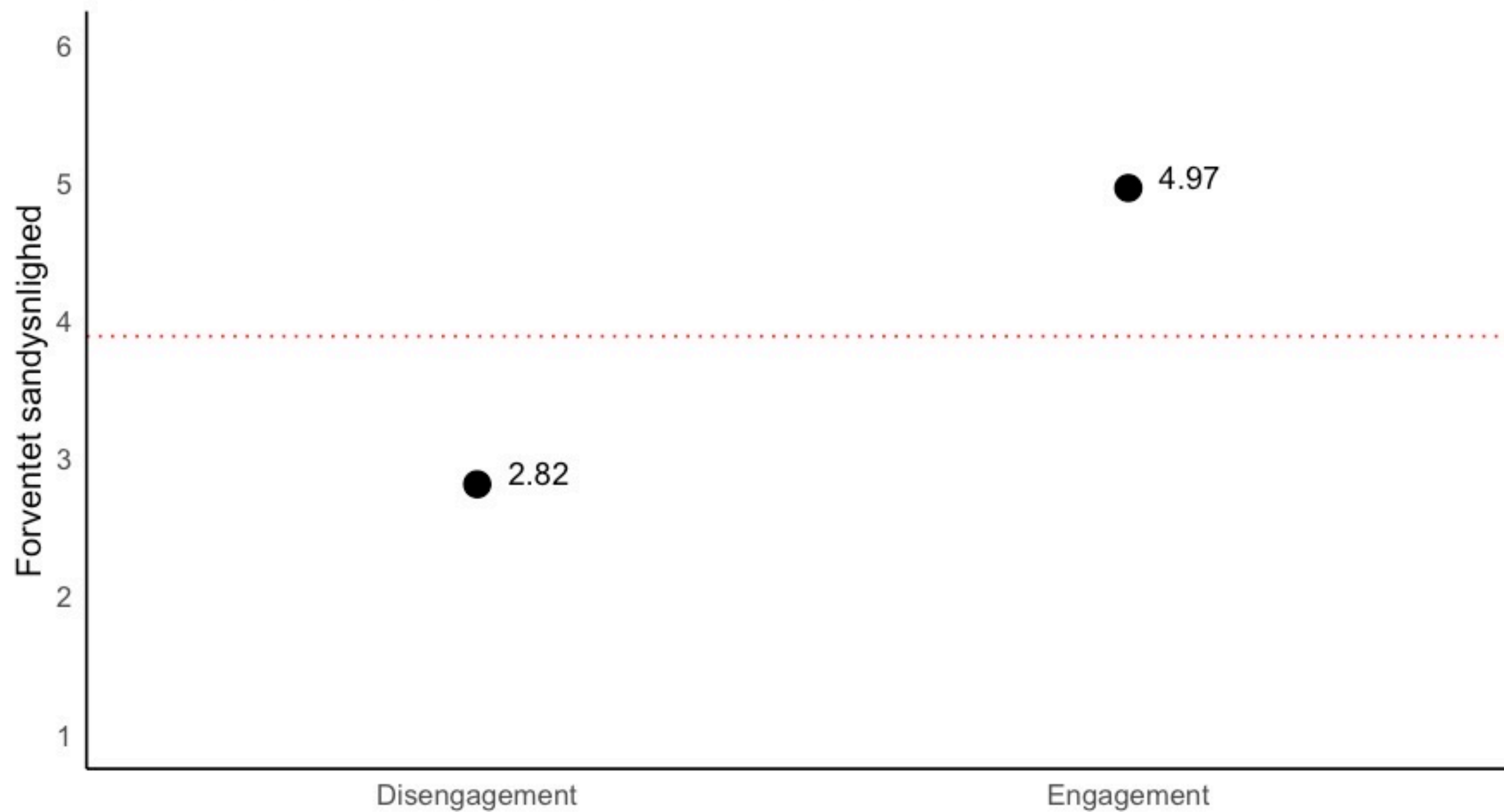
Konklusioner

Resultaterne peger på, at:

1. Læreres faglige forventninger til elever påvirkes en række små, men vigtige faktorer og sociale forhold, som samlet set påvirker læreres bearbejdning af elevinformation.
2. Læreres forventninger til elevers fremtidige faglige præstationer påvirkes i høj grad af elevens **engagement i undervisningen** og i mindre grad af etnicitet – køn har ingen direkte indflydelse på danske læreres forventningsdannelser.
 - Dette resultat nedjusterer billedet af den rolle køn og etnicitet spiller i læreres forventningsdannelser set ud fra den danske kontekst, men kan ikke afvise deres betydning.
3. Elevens socioøkonomiske status (forældreinvolvering) har en moderat indflydelse på læreres forventningsdannelser
 - Dette er helt i tråd med tidligere forskning
4. Resultaterne indikere vigtigheden af at fokusere på, hvordan læringsmuligheder distribueres til eleverne i undervisningen (undervisningsdifferentiering) som en del af

Forventet gennemsnit for faglig forventning

ved manipulation af elevens modus for engagement

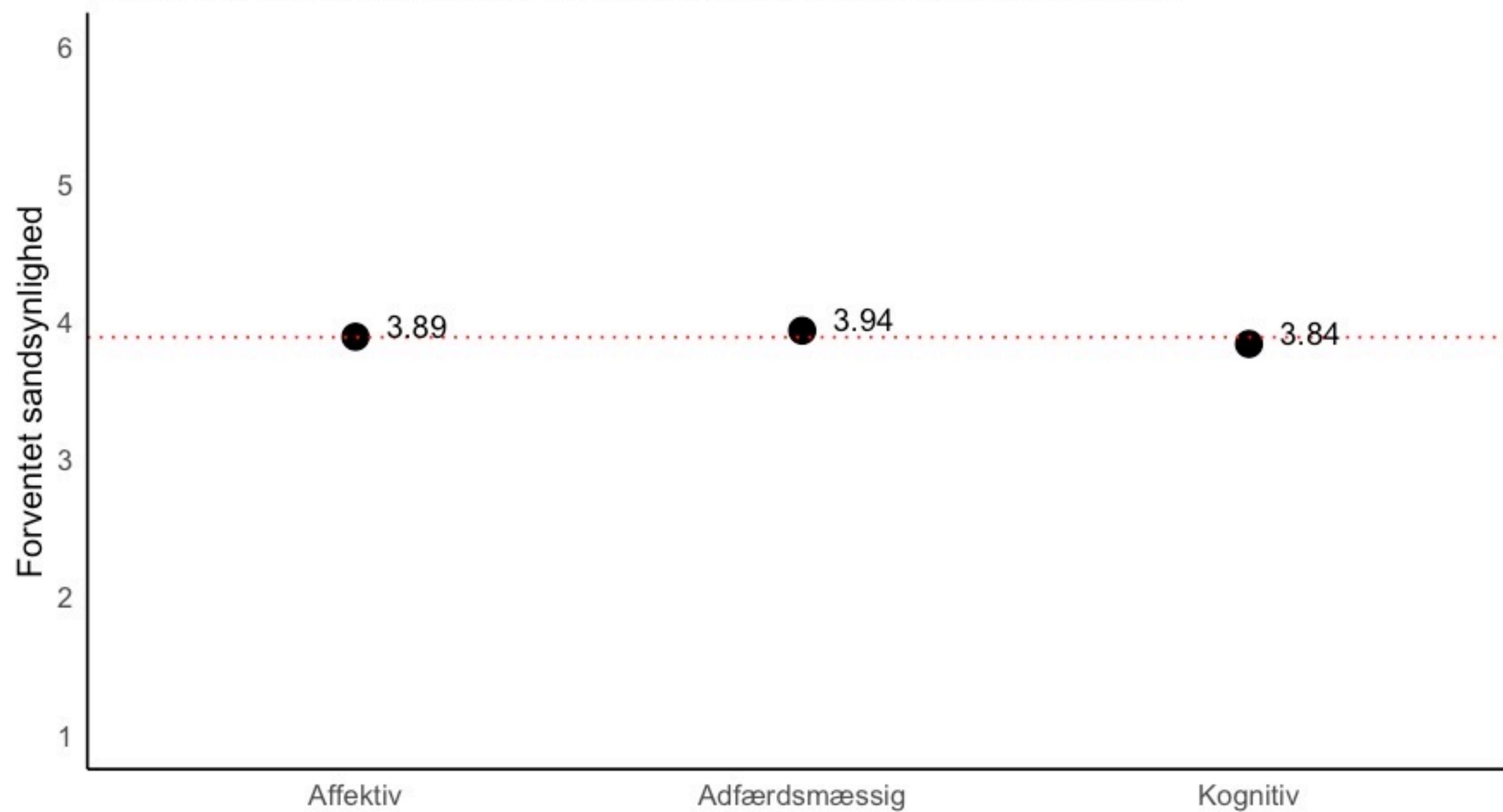

..... Gennemsnitlig faglig forventning (3.89)

Note: når alle andre forhold har gennemsnitlig effekt

Forventet gennemsnit for faglig forventning

ved manipulation af den type af lærings-(dis)engagement eleven udviser

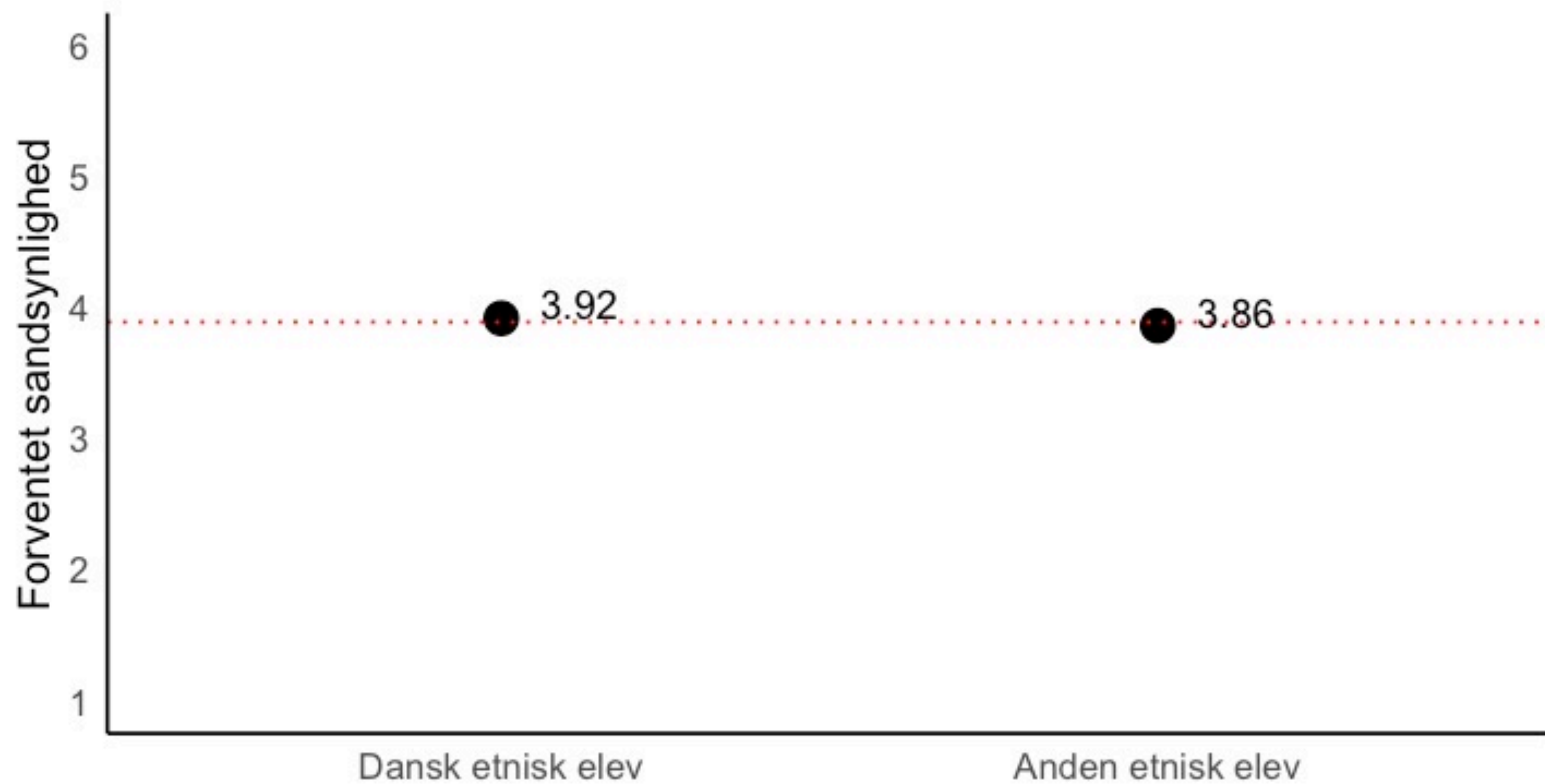

..... Gennemsnitlig faglig forventning (3.89)

Note: når alle andre forhold har gennemsnitlig effekt

Forventet gennemsnit for faglig forventning

ved manipulation af elevens etnicitet

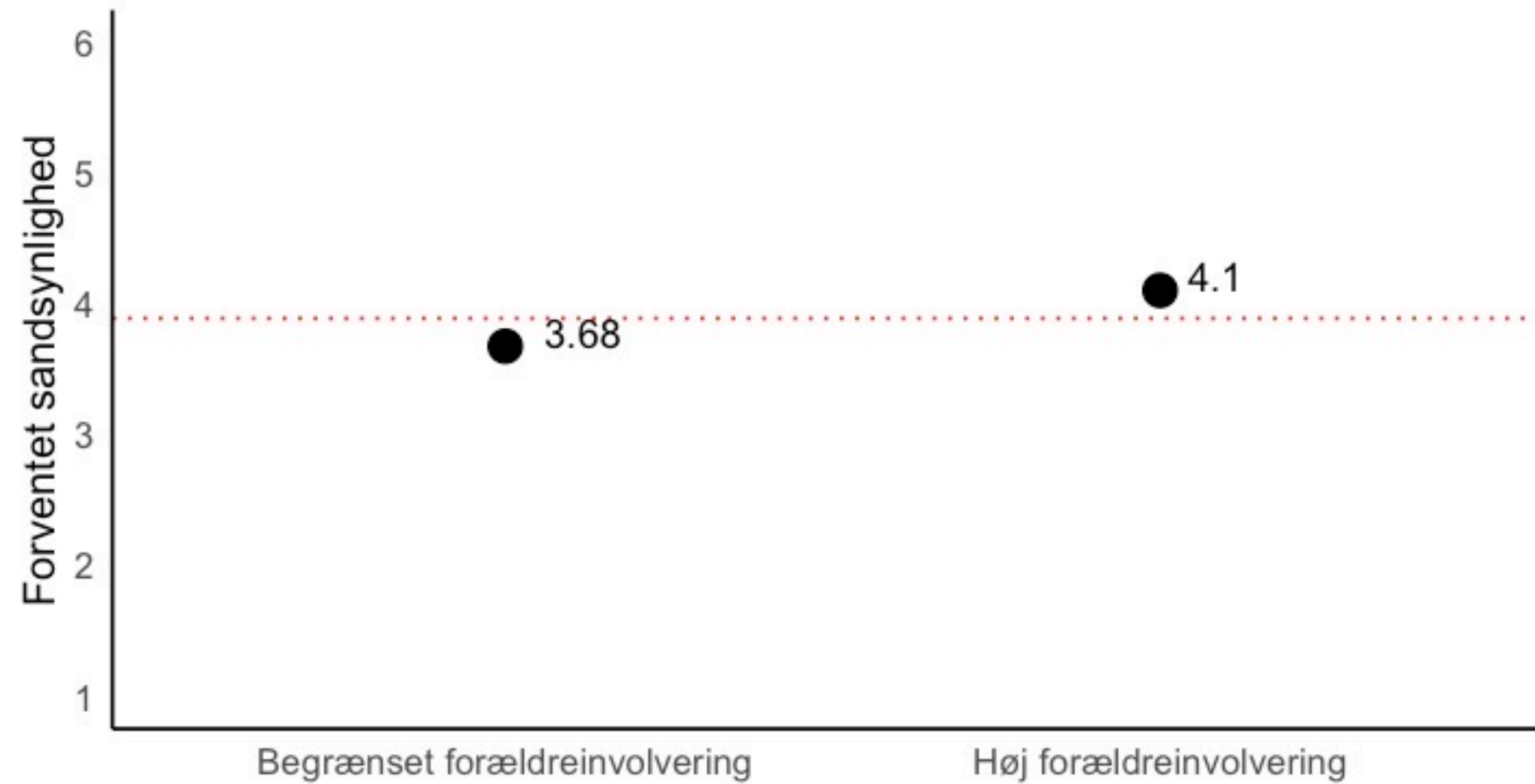

..... Gennemsnitlig faglig forventning (3.89)

Note: når alle andre forhold har gennemsnitlig effekt

Forventet gennemsnit for faglig forventning

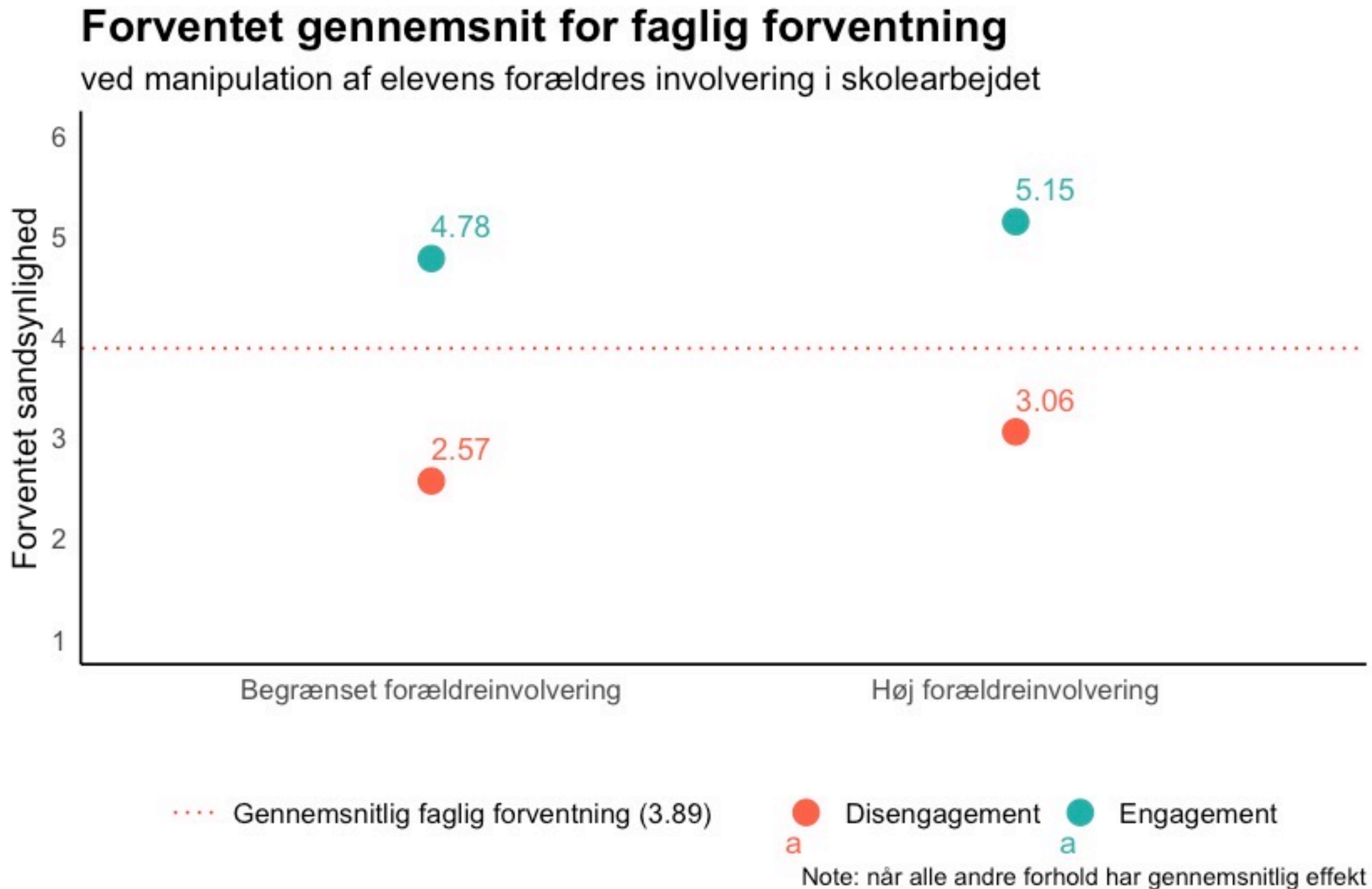
ved manipulation af elevens forældres involvering i skolearbejdet

..... Gennemsnitlig faglig forventning (3.89)

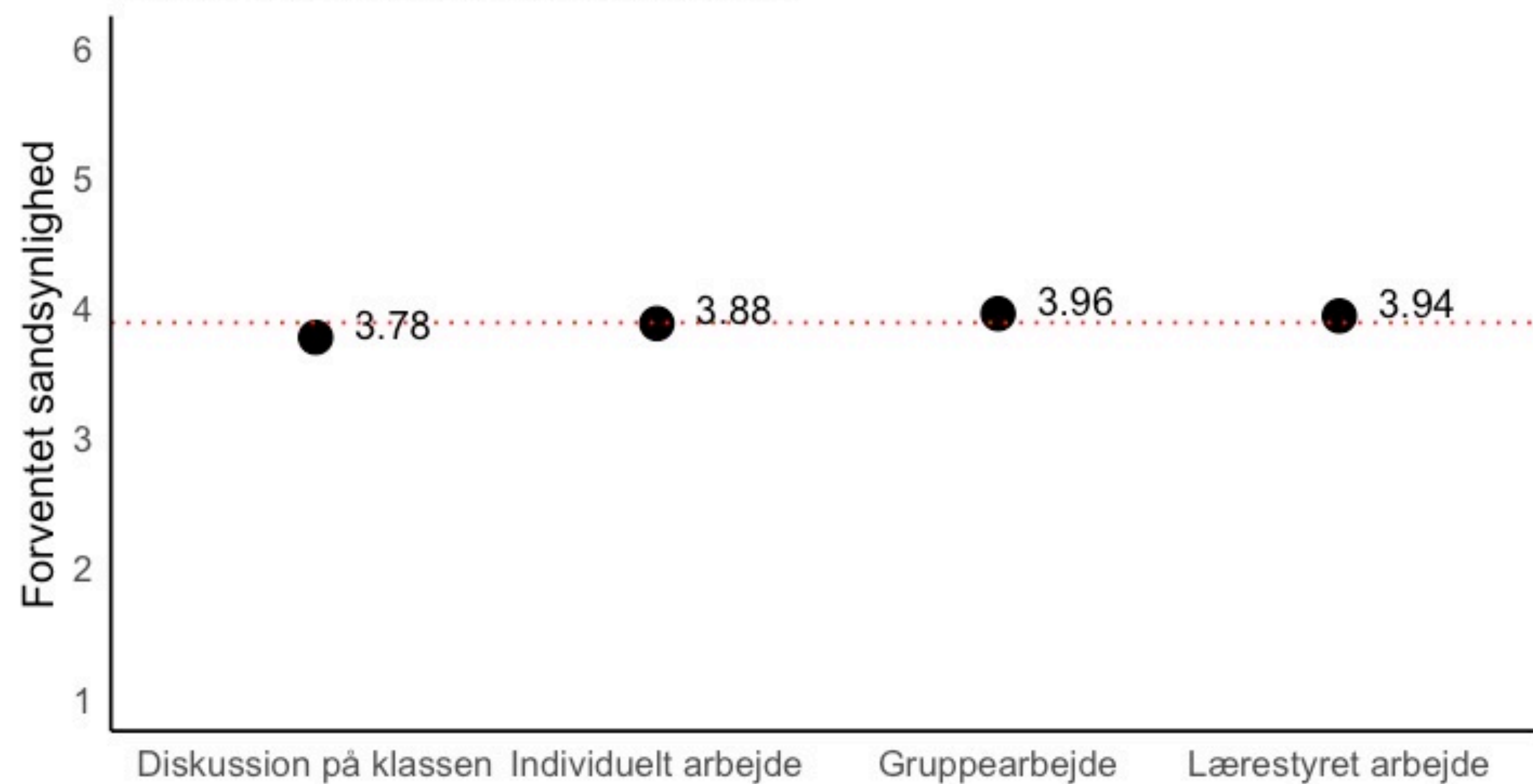
Note: når alle andre forhold har gennemsnitlig effekt

Gennemsnit:
Disengagement = 2.82
Engagement = 4.97

Forventet gennemsnit for faglig forventning

ved manipulation af læringsaktivitet

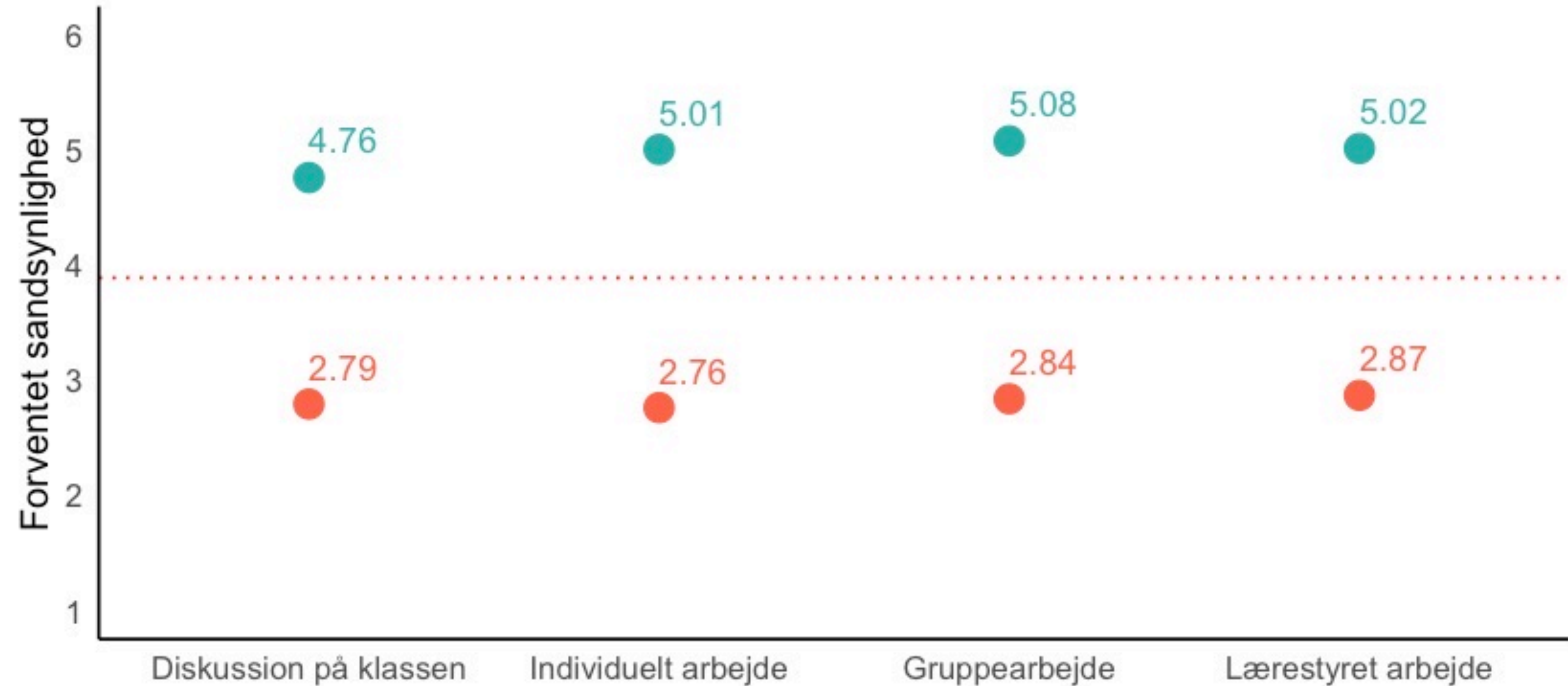

..... Gennemsnitlig faglig forventning (3.89)

Note: når alle andre forhold har gennemsnitlig effekt

Forventet gennemsnit for faglig forventning

ved manipulation af læringsaktivitet

Gennemsnit:

Disengagement = 2.82

Engagement = 4.97

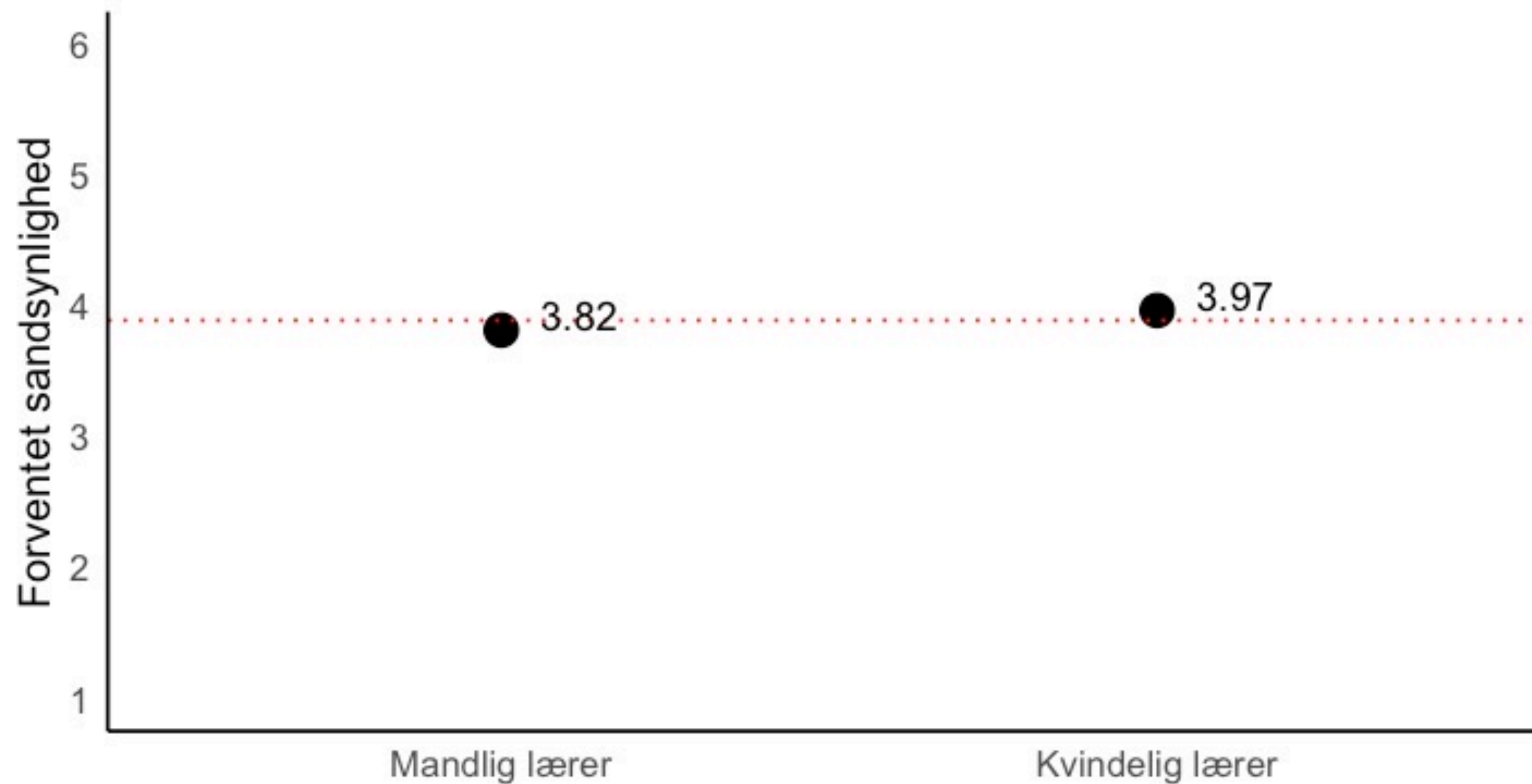
..... Gennemsnitlig faglig forventning (3.89)

● Disengagement ● Engagement

Note: når alle andre forhold har gennemsnitlig effekt

Forventet gennemsnit for faglig forventning

for mandlige og kvindelige lærere

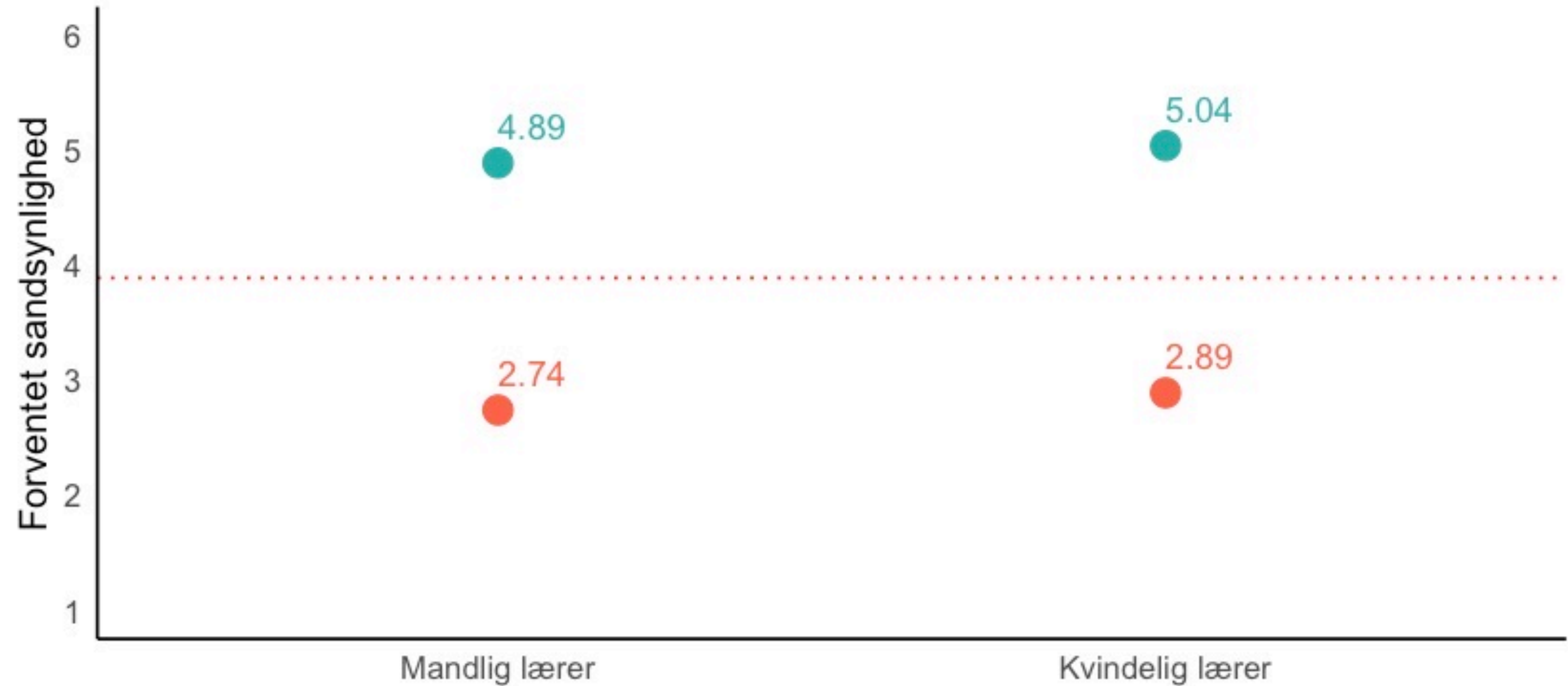

..... Gennemsnitlig faglig forventning (3.89)

Note: når alle andre forhold har gennemsnitlig effekt

Forventet gennemsnit for faglig forventning

for mandlige og kvindelige lærere

Gennemsnit:

Disengagement = 2.82

Engagement = 4.97

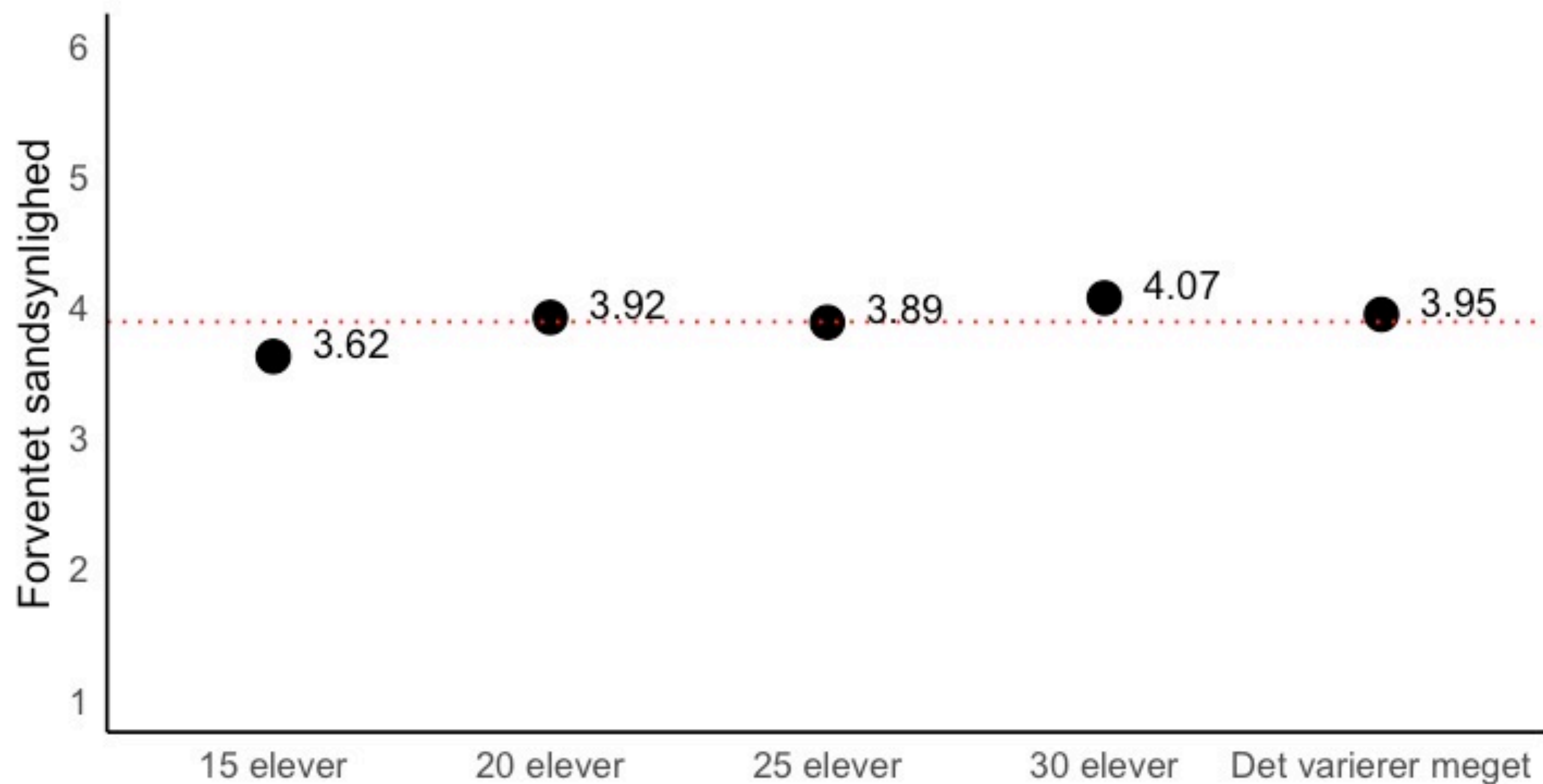
..... Gennemsnitlig faglig forventning (3.89)

● Disengagement ● Engagement
a a

Note: når alle andre forhold har gennemsnitlig effekt

Forventet gennemsnit for faglig forventning

for lærer med forskellige størrelse klasser

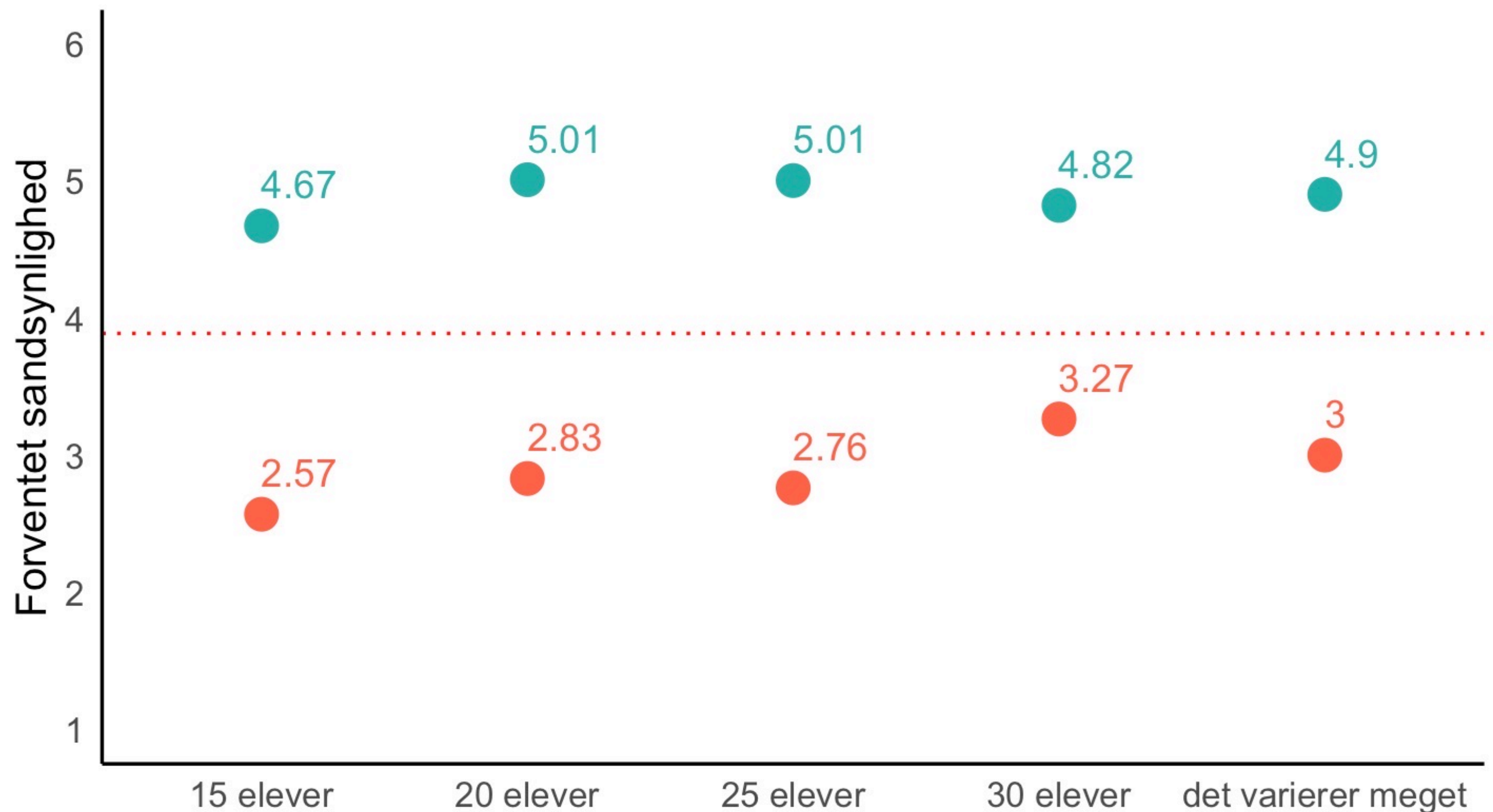
..... Gennemsnitlig faglig forventning (3.89)

Note: når alle andre forhold har gennemsnitlig effekt

Gennemsnit:
Disengagement = 2.82
Engagement = 4.97

Forventet gennemsnit for faglig forventning

ved manipulation af klassestørrelse

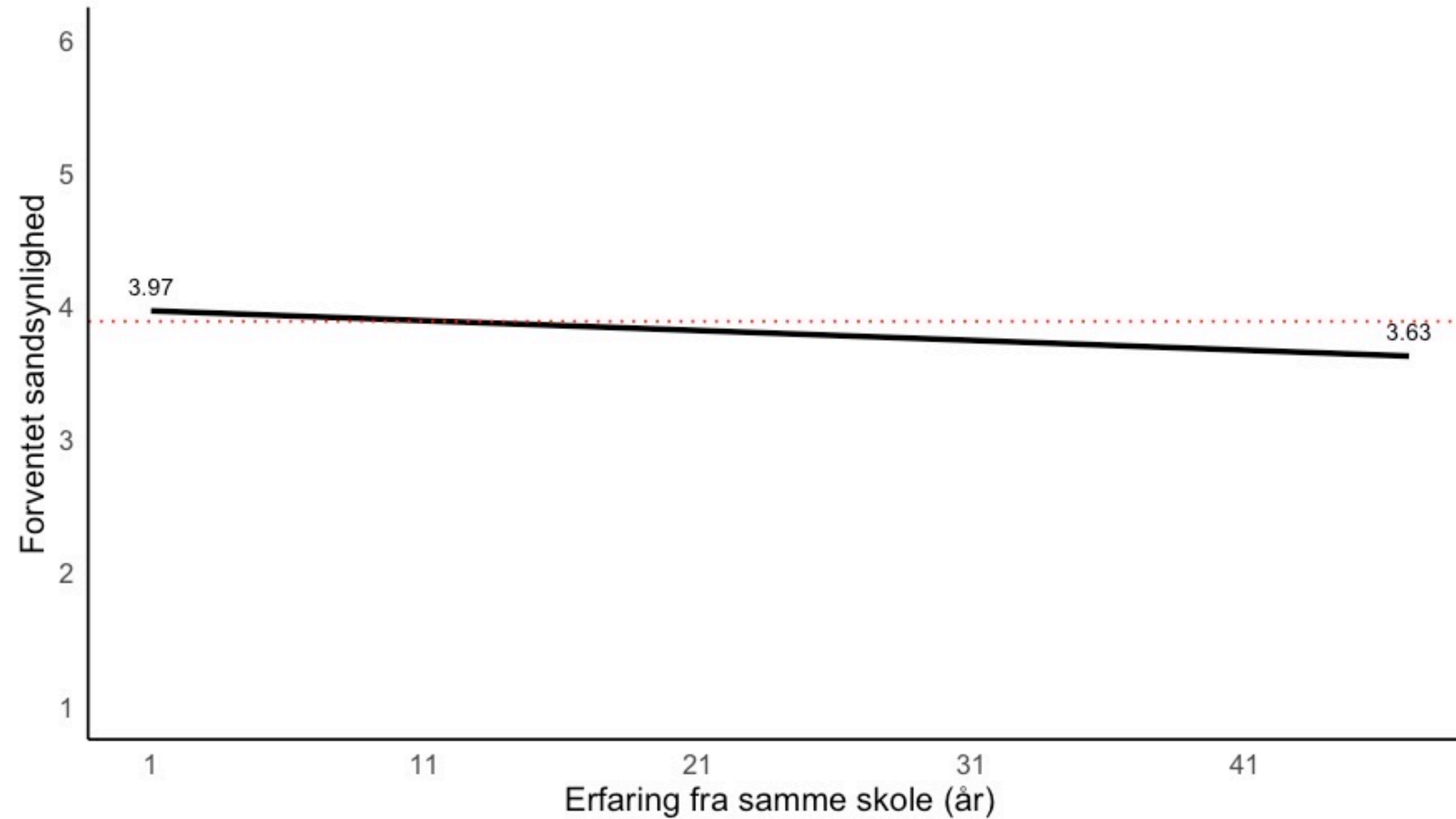

● Disengagement ● Engagement ⋯ Gennemsnitlig faglig forventning (3.89)

Note: når alle andre forhold har gennemsnitlig effekt

Forventet gennemsnit for faglig forventning

for forskellige niveauer af lærerens skoleerfaring

..... Gennemsnitlig faglig forventning (3.89)

Note: når alle andre forhold har gennemsnitlig effekt

5. Diskussion